

BAS MEEUSE nd.nl/nederland BEELD AFP / JACK GUEZ, ND

Worldcoin is cryptomunt én identiteitsbewijs

...Meer dan twee miljoen mensen hebben een account aangemaakt bij Worldcoin, een nieuwe digitale munt.

...Maar Worldcoin is niet alleen dat, het is een identiteitsbewijs en een aanzet tot een basisinkomen.

► AMERSFOORT

Betalen met digitale munten, zoals Bitcoin, is al langer mogelijk. Er zijn talloze cryptomunten, variërend in waarde van minder dan een cent tot duizenden euro's. Naast betalen is het ook mogelijk te investeren in de munten. De digitale munten bestaan alleen online, er zijn geen fysieke munten of briefjes van.

Nu is er een nieuwe cryptomunt op de markt: Worldcoin. Als je je iris, het gekleurde deel van je oog, laat scannen en zo je identiteit verifieert, krijg je 25 WLD, zoals de munteenheid van Worldcoin afgekort heet. Dat is op dit moment ongeveer 50 euro waard. De ontwikkelaar van ChatGPT, Sam Altman, heeft de digi-

tale munt vorige week officieel gelanceerd.

'Er zijn volgens de Wereldbank ongeveer 1,5 miljard mensen die geen toegang hebben tot een bank of een financieel systeem dat goed functioneert', legt crypto-expert Jan Scheele uit over het nut van digitale munteenheden. Hij is zelf niet betrokken bij Worldcoin. 'Banken vragen in ontwikkelingslanden vaak hoge percentages aan transactiekosten, tot soms wel 20 procent. Dan is een manier om bijna gratis geld over te maken, zonder de tussenkomst van banken, heel handig.'

Een goed werkend financieel systeem is niet de enige ambitie van Worldcoin. Het bedrijf wil met World ID een digitaal paspoort aanbieden. Daarmee kunnen mensen bewijzen dat ze een 'uniek en echt persoon' zijn.

Het doel van het bedrijf daarmee is om ook in de toekomst onderscheid te kunnen maken tussen 'echte mensen' en kunstmatige intelligentie. 'Er zijn meer dan een miljard mensen zonder formele identiteit', vertelt Scheele op basis van onderzoek van het McKinsey Global Institute, een bedrijf voor zakelijk en economisch onderzoek. 'Daardoor is het lastig om bijvoorbeeld te stemmen of een hypotheek te krijgen.'

In dat gat probeert Worldcoin nu te stappen, door niet alleen een munt aan te bieden, maar ook een identiteitsbewijs. Om dat identiteitsbewijs te bevestigen, moet je je oogbal laten scannen op een speciale locatie van Worldcoin. Daarvoor kun je in Europa bijvoorbeeld al in Berlijn en Parijs terecht. Op het gebruik van iris-scans voor dit doel klinkt echter kritiek. 'Als al die gegevens op één plek worden opgeslagen, is dat een

Sam Altman, de ontwikkelaar van ChatGPT, lanceerde vorige week de Worldcoin, een digitale munt.

aantrekkelijk doelwit voor hackers', stelt Scheele. Als je gegevens gestolen worden, kunnen criminelen identiteitsfraude plegen of toegang tot je bankgegevens krijgen.

Een ander belangrijk doel van Worldcoin is een systeem opzetten waarin iedereen een basisinkomen (UBI) kan krijgen. 'Kunstmatige intelligentie gaat steeds meer werk van mensen overnemen', stelt oprichter Sam Altman. Een basisinkomen is volgens hem een manier voor overheden om inkomensongelijkheid in de toe-

komst te bestrijden. Worldcoin schrijft in een *whitepaper*, een uitlegdocument over de technologie, op de website dat de fondsen daarvoor van buiten het bedrijf moeten komen. Worldcoin biedt slechts de infrastructuur.

Een Duitse privacywaakhond, de Bayerisches Landesamt für Datenschutzaufsicht (BayLDA), doet momenteel onderzoek naar Worldcoin, meldt persbureau Reuters. Het onderzoek begon al in november 2022, toen de munt nog in een laatste test-

fase zat, vanwege het gebruik van 'gevoelige data op grote schaal'. Scheele ziet mogelijkheden voor Worldcoin, maar is niet alleen positief. 'Het is weer een groot techbedrijf uit San Francisco dat gigantische hoeveelheden data krijgt. In het privacystatement van Worldcoin staat wel dat standaard de dataopslag uitstaat, en de biometrische gegevens worden in het veiligste denkbare systeem opgeslagen. Toch weet je als consument niet precies wat er met al die data gebeurt.' <

Jan Scheele is crypto-expert.

NL

WILLEM FEENSTRA / VK nd.nl/nederland BEELD ANP / ROBIN UTRECHT

Groningen stopt met uitbaten zonnebanken

...Wie komend najaar zongebruind door Groningen wil flaneren, kan niet rekenen op steun van de gemeente.

...De acht gemeentelijke zonnebanken, die aan vervanging toe waren, worden verwijderd. 'Een gebruiende huid is een beschadigde huid', aldus de gemeente.

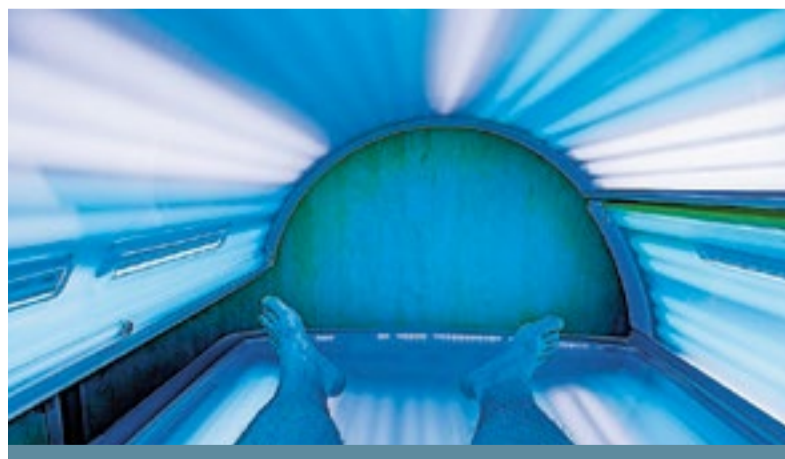
► GRONINGEN

De gemeente Groningen stopt per 1 september met het uitbaten van zonnebanken. Het lijkt een nieuwsbericht uit de vorige eeuw, maar het verscheen onlangs op de website van het gemeentelijk sportloket. 'Het gebruik van zonnebanken', staat er, 'past niet niet binnen een visie die gericht is op levenslang bewegen en een gezonde levensstijl.' Al zo'n dertig jaar lang staan de acht gemeentelijke zonnebanken verspreid over de stad: vier in sportcentrum Kardinge, twee in het Helper-

zwembad en twee in zwembad De Parrel. Een vaste groep zonaanbidders genoot er met volle teugen van, vertelt een medewerker van de gemeente. Maar daaraan komt nu dus een eind.

Het in Groningen heersende 'tropisch gedachtegoed' zorgde in de jaren negentig voor de komst van de zonnebanken, zegt Marcel Dieterman, manager bij gemeentelijk sportloket Sport050. De gemeente bouwde een golfslagbad, met een subtropisch gedeelte. 'Dat was destijds hot', aldus Dieterman. 'Die zonnebanken droegen bij aan de tropische sfeer.'

Hoewel in de loop der jaren steeds duidelijker werd hoe schadelijk zonnebanken zijn, bleven de Groningse exemplaren rotsvast op hun plek. Af en toe verwisselde de gemeente de lampen, verder gebeurde er weinig. 'We zijn geen zonnestudio met kannonnen en spuitcabines', zegt Dieterman. 'Het was geen enorme money-maker voor ons. Maar veel gasten

Zonnebanken kunnen kankerverwekkend zijn.

vonden het wel lekker en aangenaam.'

Eens in de zoveel tijd kwam bij ambtenaren de discussie op of de gemeentelijke kunstzoo niet moest verdwijnen. Maar telkens won 'de Groningse nuchterheid' het. Dieter-

man: 'Dan zeiden we tegen elkaar: ze staan niet in de brand, dus toe maar.'

kankerverwekkend

Volgens Dieterman 'veranderen er wel wat dingen in de wereld, dus ook in Groningen'. Toen dit jaar duidelijk

werd dat de zonnebanken aan vervanging toe waren, deed de gemeente eerst 'desk research'. Daaruit bleek wat de Wereldgezondheidsorganisatie al in 2009 concludeerde: zonnebanken kunnen kankerverwekkend zijn. En huidkanker is in Nederland een groeiend probleem: in 2022 werd de ziekte bij ruim 83.000 mensen vastgesteld.

In plaats van het stilzwijgend afvoeren van de zonnebanken koos het sportloket naar eigen zeggen voor 'transparantie naar de klanten toe', en plaatste een uitgebreid nieuwsbericht over de beweegredenen. 'Een gebruiende huid is een beschadigde huid', staat daarin. 'Blijkbaar is ooit het ideaalbeeld ontstaan dat een zongebruinde huid mooi en vitaal is, maar dat klopt niet.' 'Achteraf gezien hadden we dit besluit misschien eerder moeten nemen', zegt Dieterman. Lachend: 'Mensen zullen nu wel weer zeggen dat Groningen achterloopt.' <